

СТАНОВИЩЕ

от Пламен Ангелов Цоков

доцент д-р в ПУ „Паисий Хилендарски“ Пловдив

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.2. Психология; докторска програма 05.06.05. Педагогическа и възрастова психология

Автор: Роза Любенова Динчева

Тема: Сравнително изследване на ефектите на гнева върху развитието на Аз-контрола при медицински сестри и студенти, които се обучават за медицински сестри

Научен ръководител: доц.д-р Пламен Ангелов Цоков, ПУ „Паисий Хилендарски“

Със заповед Рзз-1307 от 19.04.2021г. на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за провеждане на процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Сравнително изследване на ефектите на гнева върху развитието на Аз-контрола при медицински сестри и студенти, които се обучават за медицински сестри“.

1. Общо представяне на процедурата и докторантката

Докторантката Роза Динчева е завършила специалност „Рехабилитация“ – професионален бакалавър през 2009 година. От 2009 г. до 2012 г. е студентка по „Психология“ задочно обучение на бакалавърски проект в ПУ „Паисий Хилендарски“. През 2014 г. – 2015 г. следва в магистърски проект „Психология“ отново в ПУ „Паисий Хилендарски“.

През 2017 година печели конкурс за докторантура в катедрата по „Психология“ на ПУ „Паисий Хилендарски“.

2. Актуалност и целесъобразност на тематиката

Наличието на неовладяни стресогенни фактори поставят с особена острота въпроса за справяне със стреса и гнева. Предложени са модели за овладяване и редуцирането на гнева.

3. Познаване на проблема

Докторантката задълбочено познава проблема не само от личен опит, а и в работата си като рехабилитатор на равнище на професионална компетентност.

4. Методика на изследването

Избраната методика отговаря на целите, задачите и хипотезите на изследването. Използват се утвърдени и надеждни скали за оценка на променливите: Когнитивна скала на гнева (ACS) на Ryan, C. Martin & Eric R. Dahlen (2007); Тест на Lazarus & Folkman (1987) за изследване на транзакционния модел на стрес и справяне с него; Въпросник на Shell, W.E. et al. (CAS), свързан с проявите на клиничен гняв; Въпросник за управление на гнева (UG); Въпросник на Novaco, отразяващ степента на гневливост; Методика за изучаване на завистта (IL); Психологически тест за проверка нивото на бърнаут (Michael, P.L. & C.Maslach); Тест за локализация на контрола (LK).

Методиките се прилагат адекватно и са обработени компетентно с Microsoft Excel и статистическа програма SPSS.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приноси

Дисертацията е разработена в шест самостоятелни глави.

Първа глава е структурирана в 178 страници и е посветена на емоциите и гнева като базисни емоция. В стремежа си за разгледа в пълнота проблема докторантката преекспонира функциите и ролята на гнева, особено в частта си за ролята на половите стереотипи (стр. 82-88) (стр. 101-160) и при възникване на гнева и ролята му за управление на несправедливостта (стр. 32-36).

В главата са разгледани подробно и задълбочено ситуативността и интензитета на гнева. Демонстрират се способността проучената информация да се подложи последователно и научно в теоретичен план и да се разграничи същественото от несъщественото. Теоретичните възгледи биха могли да се представят в по-сбит вариант, от което работата би спечелила (твърде обширна е – 178 страници).

Втората глава е посветена на въпроса за самоконтрола. Задълбочено се търси ролята на Аз-ефективността в овладяването на гнева. Стилът на изложението е научен и коректен. Терминологията е овладяна и позволява научно коректно докторантката да интерпретира интимните личностни механизми на самоконтрол.

Работата върху самоконтрола продължава и в трета глава, озаглавена „Алтернативи на гнева“. В обем от 11 страници се продължава разработката на идеите за самоконтрола като терапевтична възможност и метод за регулация на емоцията.

Глава четвърта е посветена на изложението на дизайна на изследването. Тя включва предмета, целите и задачите на изследването. Всички те са формулирани научно

коректно. Планирано е едно мащабно и интересно по замисъл и организация изследване. Формирани са две равни извадки от изследвани респонденти, характеристиките на които се сравняват за различие и значимост. Приложени са изследователски методи с доказана надеждност и валидност. За обработката на резултатите е използван статистически пакет SPSS 2021.

В глава пета се предлага обработка на статистическите резултати от изследването. На 50 страници се излагат числовите данни от изследването. Един съдържателен анализ би обогатил разработката и би открил водещите променливи. Представените резултати в таблици, хистограми бардиаграми, кростаблици и графики не дават еднозначна представа за интерпретацията и извеждането на качествените предиктори.

В глава шеста се предлагат в самооценъчен план приноси на разработката. Според мен основен принос на докторантката е разкриването на механизмите на гнева при медицински сестри в процеса на обучение. Последното би позволило да се оптимизира обучението в бакалавърска степен по повод овладяване на гнева. При действащите медицински сестри изследването може да се използва по посока на рехабилитация на гнева.

В библиографската справка са включени 118 източника, от които 12 са кирилица и 106 на латиница.

Дисертационният труд съдържа **научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и отговарят на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Р.България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Факултета по педагогика, приети във връзка с Правилник на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Роза Динчева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Психология“ като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предвид гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Роза Динчева в областта на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално

направление 3.2. Психология; докторска програма 05.06.05. по Възрастова и педагогическа психология.

Изготвил становище:

08.09.2021 г.

/доц.д-р Пламен Цоков/

Пловдив